

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною
підготовкою

Силабус навчальної дисципліни
«Лідерство»
(вибіркова)

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3,0 кредити. Семестр: IV. 2 рік навчання.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра організації та економіки фармації Одеса, вул. Малиновського, 37
Викладач(-і)	Д.фарм.н., проф. Ліана УНГУРЯН старший викладач Ірина ЯЩУК
Контактна інформація	E-mail: irina.yashchuk@onmedu.edu.ua liana.unguryan@onmedu.edu.ua Консультації: з 14.30 до 16.00 щовівторка, з 09.00 до 13.00 щосуботи

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення є принципи, типи, інструменти лідерства; принципи та методи прийняття та обґрунтування рішень у фармацевтичній сфері.

Пререквізити: ґрунтується на отриманих під час навчання загальних знань з таких навчальних дисциплін як «Організація та економіка фармації», «Фармацевтичний менеджмент та маркетинг», «Інформаційні технології у фармації», «Світова фармацевтична дистрибуція».

Постреквізити: закладає основи вивчення здобувачами таких дисциплін як «Виробнича практика з фармацевтичного менеджменту та маркетингу»,

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною
підготовкою

«Фармацевтична логістика», «Методи прийняття управлінських рішень»,
«Управління ризиками у фармацевтичному бізнесі»

Метою є: набути здобувачем вищої освіти знань щодо розвитку управлінської компетентності через поглиблення розуміння природи лідерства та цілеспрямований розвиток практичних навичок лідерства.

Завдання:

1. Теоретична та практична підготовка здобувачів з питань обґрунтування методологічних принципів, підходів формування лідерського мислення
2. Вивчення основних категорій лідерства
3. Засвоєння сучасних технологій реалізації лідерства
4. Оволодіння методикою лідерських підходів для прийняття ефективних рішень за умов мінливого навколишнього середовища та прогнозування параметрів конкретних ситуацій
5. Набуття навичок формування лідерських якостей
6. Набуття навичок щодо формування ефективних команд та управління ними
7. Вироблення умінь щодо реалізації сучасних психологічних методів та інструментів побудови ефективних комунікацій в організаціях.

Очікувані результати.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати

- сутнісний зміст феномену лідерства, еволюцію відповідних теорій, їх переваги і недоліки; особливості формування та реалізації різних стилів лідерства;
- передумови ефективного лідерського впливу, основні етапи формування команди;
- ціннісні, критеріальні та поведінкові переваги лідера у комунікаційних процесах;
- місце людини, її особистості, індивідуальності в комунікаційних процесах, особливості організації роботи та мотивації поведінки фармацевтичного працівника;
- основні підходи до визначення природи та типів груп в організаціях, сутність групової й міжгрупової динаміки, особливості управління груповими процесами в аспектах лідерства;
- особливості управління комунікаціями, конфліктами та стресами;
- проблеми організаційної культури й управління організаційним розвитком.

вміти:

- здійснювати аналіз ситуативних чинників, що обумовлюють вибір ефективного стилю лідерства у фармацевтичній організації,
- обирати ефективні методи та прийоми управлінського впливу;
- формувати власний імідж шляхом цілеспрямованого використання мовної культури, культури зовнішності, невербальних засобів, аксесуарів в процесі побудови та реалізації комунікацій;

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною
підготовкою

- визначати свій стиль лідерства, ідентифікувати й намітити план розвитку свого стилю керування командою, обирати моделі поведінки відповідно до обраного стилю лідерства та вміння реалізовувати ці моделі в процесі комунікацій за різних ситуаційних умов;
- визначати готовність колективу до формування команд, формувати команди, забезпечувати їх згуртованість та ефективність;
- вести дискусію й управляти аудиторією, уникати логічних помилок у суперечці й дискусії, здійснювати ділові переговори з урахуванням особливостей комунікаційної ситуації, етичних вимог та психологічних закономірностей переговорного процесу;
- визначати заходи щодо підготовки публічного виступу.
- аналізувати соціо-психологічне середовище у фармацевтичній організації;
- визначати конкретні вимоги до менеджерів, соціальних груп та організації в цілому;
- застосовувати сучасні процедури розробки планів поліпшення мотиваційного клімату персоналу та прийняття управлінських рішень;
- розробляти програми організаційного розвитку на різних рівнях управління.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання. Дисципліна буде викладатися у формі практичних занять (30 год.), організації самостійної роботи студентів (60 год.). Консультації – індивідуальні.

При проведенні практичних занять використовуються *методи навчання*: словесні, наочні, практичні; пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемне викладання, частково-пошуковий, дослідницький; самостійної роботи здобувачів з осмислення й засвоєння нового матеріалу роботи із застосування знань на практиці та вироблення вмінь і навичок, методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; стимулювання й мотивація навчання, контролю, самоконтролю.

Зміст навчальної дисципліни

- Тема 1. Теоретичні основи лідерства та лідерської поведінки
- Тема 2. Сучасні теорії лідерства
- Тема 3. Керівництво та влада як елементи лідерства
- Тема 4. Мотиваційні аспекти лідерства в комунікаційних процесах.
- Тема 5. Лідерство та соціальна відповідальність.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармацевції з післядипломною
підготовкою

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Нестуля О. О., Нестуля С. І., Кононец Н.В. Основи лідерства: електронний посібник для самостійної роботи студентів. – Полтава : ПУЕТ, 2018. – 241 с.
2. Лідерство та антикризовий менеджмент : підручник / С. В. Войтко, А. А. Мельниченко. – Київ : КПІ ім. ШГоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. – 194 с.
3. Романовський О. Г., Гура Т. В., Книш А. Є., Бондаренко В. В. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник. Харків. 2017. 100 с.
4. Основи менеджменту і маркетингу у фармацевції: Навч.-метод. посіб. для вищих мед. (фарм.) закладів / уклад. Н.М. Косяченко, В.П. Горкуша та ін. — К., 2018. — 49 с.
5. Менеджмент і маркетинг у фармацевції. Навчально - метод. посіб. / уклад. О.Г. Чирва, О.В. Гарматюк; МОН України, УДПУ . – Умань: Візаві, 2018. – 217 с.

Додаткова:

1. Лідерство як функція професійної психологічної компетентності особистості [Текст] / С. Д. Максименко // Педагогіка і психологія : наук. теорет. та інформ. вісник / Нац. акад. пед. наук України. - К. : Педагог. преса, 2014. - N 3. - С. 28-33
2. Лідерство у закладі охорони здоров'я [Текст] / В. Хильчук // Управління закладом охорони здоров'я. - 2015. - N 12. - С. 52-56
3. Лідерство - найвищий щабель зростання волонтерів [Текст] // Вісник Червоного Хреста України. - 2018. - N 1. - С. 21
4. Лідерство керівника як основа успішності компанії [Текст] / К. Куницька // Приватний лікар. - 2019. - N 2. - С. 20-21

Електронні інформаційні ресурси

1. Законодавство України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Щотижневник «Аптека» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.apteka.ua/>.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усне та письмове опитування (експрес-контроль) на практичних заняттях, виступів студентів під час обговорення питань, оцінювання ступеня відпрацювання практичних навичок, тестування(бланкове або комп'ютерне).

- На практичному занятті студенти повинні бути опитані не рідше одного разу за 2-3 практичних заняття (не більш, ніж 75 % студентів),

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною
підготовкою

Наприкінці кожного заняття викладач оголошує студентам їх оцінки, вносить відповідний запис до Журналу обліку відвідування та успішності студентів та Відомості обліку успішності і відвідування занять студентами.

- Наприкінці вивчення освітньої компоненти розраховується поточна успішність – середній поточний бал (середнє арифметичне всіх поточних оцінок за традиційною шкалою, округлене до двох знаків після коми).
- На останньому практичному занятті викладач надає інформацію студентам щодо результатів їх поточної академічної успішності та академічну заборгованість (якщо така є), а також при виконанні робочої програми освітньої компоненти заповнити залікову книжку студента.
- Для підвищення середнього балу з освітньої компоненти поточні оцінки «3» або «4» не перескладаються.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Студенти, які в повному обсязі виконали навчальну програму з освітньої компоненти, не мають академічної заборгованості, їх середній бал поточної успішності становить 3,00 та більше, на останньому занятті отримують залік, який виставляється як «зараховано» / «не зараховано». Конвертація традиційної національної оцінки в багатобальну (максимум 200 балів) обов'язкова.

Якщо студент одержав мінімальний середній бал 3,00 за поточну успішність, навіть у разі наявності невідпрацьованих незадовільних оцінок, він отримує залік.

Можливість і умови отримання додаткових (бонусних) балів: не передбачено.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота здобувача, яка передбачена в програмі, контролюється і оцінюється при поточному контролі.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання відповідає загальним правилам в ОНМедУ. Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу. Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань. Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною
підготовкою

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності: зниження результатів оцінювання; повторне проходження оцінювання.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Форма одягу: медичний халат.

Обладнання: зошит, ручка.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету.